

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ

N. Π. Δ. Ν. 1804/1988
Κάνιγγος 27
106 82, Αθήνα
Τηλ.: 210 38 21 524
210 38 29 266
Fax: 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

ASSOCIATION OF GREEK
CHEMISTS

27 Kaningos Str.
106 82 Athens
Greece
Tel.: ++30 210 38 21 524
++30 210 38 29 266
Fax: ++30 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

13 Σεπτεμβρίου 2023

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΘΕΜΑ: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ποιοι είναι οι άμεσοι κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία από τις μεγάλες πλημμύρες που έπληξαν τις τελευταίες μέρες τον Θεσσαλικό κάμπο?

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών (ΕΕΧ), που είναι ο επιστημονικός φορέας των Ελλήνων χημικών και το Τμήμα Περιβάλλοντός της, που έχουν στην ευθύνη τους τα θέματα που αφορούν το Περιβάλλον και την προστασία του, πρωτίστως **θα ήθελαν να εκφράσουν τα συλλυπητήρια τους στις οικογένειες των θανόντων, αλλά και τη βαθύτατη λύπη τους στους πληγέντες από τις μεγάλες πλημμύρες λόγω της κακοκαιρίας Daniel στη Θεσσαλία.**

Η ΕΧΧ θεωρεί ότι μεταξύ των **σημαντικότερων επιδράσεων στο περιβάλλον, που έχουν οι πλημμύρες, είναι αυτή στη ποιότητα του νερού.** Όταν τα νερά της πλημμύρας ξεπλένουν το έδαφος, μεταφέρουν μαζί τους διάφορους ρύπους, όπως λιπάσματα από αγροκτήματα, χημικά από εργοστάσια και συντρίμμια, όπως πλαστικά και άλλα απόβλητα. Αυτοί οι ρύποι καταλήγουν να μεταφέρονται σε συστήματα ποταμών προκαλώντας βλάβη στην υδρόβια ζωή, αλλά και συνακόλουθα στο νερό που χρησιμοποιείται για την ύδρευση των περιοχών αυτών. Ο μεγάλος όγκος νερού, που προκύπτει από τις πλημμύρες, προκαλεί επίσης διάβρωση στις όχθες των ποταμών, που οδηγεί σε μεγαλύτερη ιζηματοποίηση εντός των ίδιων των καναλιών του ποταμού. Καθώς συμβαίνει αυτό, αυξάνει τη θολότητα επειδή τα αιωρούμενα σωματίδια μειώνουν τη διείσδυση του φωτός, θέτοντας σε κίνδυνο τη χλωρίδα, την πανίδα και τελικά, την υγεία των ανθρώπων.

Αποτέλεσμα αυτών των διεργασιών είναι η ενδεχομένως αυξημένη οξύτητα του νερού καθώς και η ανάπτυξη παθογόνων μικροβίων και ιών. Στο πέρασμά του το ήδη επιρρυπασμένο νερό με τις αυξημένες συγκεντρώσεις φυτοφαρμάκων, και άλλων

ρύπων αναμειγνύεται με απόβλητα ανθρώπων και ζώων, πτώματα ζώων σε αποσύνθεση, γεωργικά και βιομηχανικά απόβλητα, μεταφέροντας έτσι σημαντικές ποσότητες τοξικών ουσιών, όπως βαρέα μέταλλα και οργανικούς ρύπους. Τα στάσιμα νερά μέσα ή κοντά σε αστικές περιοχές αποτελούν στη συνέχεια εστίες ανάπτυξης παθογόνων μικροοργανισμών και ευνοούν την ανάπτυξη ανεπιθύμητων εντόμων (π.χ. κουνουπιών).

Επομένως, η ΕΕΧ επισημάνει, ότι **ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΥΔΡΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ**, μέχρις ότου να ελεγχθεί ικανοποιητικά η ποιότητά του, από τους αρμόδιους για το σκοπό αυτό επιστήμονες και υπηρεσίες, καθώς πρέπει να θεωρείται ήδη αρκετά επιβαρυνμένο με διάφορους τοξικούς χημικούς και παθογόνους μικροβιακούς παράγοντες. **ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΑΚΟΜΑ ΠΟΣΙΜΟ ΤΟ ΝΕΡΟ** και πρέπει προς το παρόν να καταναλώνεται **μόνο νερό από ασφαλείς πηγές (π.χ εμφιαλωμένο)**.

Είναι σημαντικό επίσης να τονιστεί ότι η επαφή του δέρματος με το νερό των πλημμυρικών επεισοδίων θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επαφή με δυνητικά επικίνδυνο υγρό, που μπορεί να προκαλέσει μολύνσεις-αλλεργίες-βλάβες στην υγεία και θα πρέπει να ακολουθεί ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟ ξέπλυμα και απολύμανση.

Πρέπει επίσης σε πρώτο βαθμό να ελεγχθούν οι γεωτρήσεις της περιοχής και να γίνει **απολύμανση στο νερό με χλώριο** ή άλλους οξειδωτικούς παράγοντες, για να ξεκινήσει η αποκατάσταση του δικτύου ύδρευσης, να ελέγχεται τακτικά και να **δοθεί ενημέρωση στους πολίτες από τη σχετική υπηρεσία ύδρευσης, για το πότε θα είναι πάλι ασφαλές για χρήση**. Σημειώνεται, ότι ορισμένες χημικές παράμετροι αναλύονται άμεσα, ενώ άλλες και ειδικά οι μικροβιολογικές, χρειάζονται κάποιες μέρες για ολοκληρωθούν, ώστε να μπορέσει μια υπηρεσία να αποφανθεί για τη ποιότητα του νερού σε ένα πολεοδομικό συγκρότημα, ενώ απαιτούνται συνεχείς δειγματοληψίες σε τακτά χρονικά διαστήματα. Επίσης, η αρμόδια υπηρεσία ύδρευσης θα δώσει οδηγίες για τη χρήση του νερού του υδροδοτικού δικτύου, μέχρις αυτό να καταστεί πόσιμο (π.χ μόνον για πλύσιμο ρούχων-επιφανειών, ή δύναται να χρησιμοποιηθεί σε επαφή με το ανθρώπινο σώμα κλπ., ή χρειάζεται βρασμό για τη μαγειρική του χρήση κλπ.).

Η ευθύνη των επιστημόνων χημικών που στελεχώνουν τις Δημοτικές Υπηρεσίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης και τα εργαστήρια τους, καθώς και των ιδιωτικών εργαστηρίων που υποστηρίζουν τον έλεγχο ποιότητας του πόσιμου νερού είναι τεράστια για να ολοκληρωθεί ο έλεγχος αυτός, αλλά ανάλογου μεγέθους είναι και το αίσθημα καθήκοντος των χημικών για τη δημόσια υγεία. Συνιστούμε στους πολίτες να επικεντρώνονται στις οδηγίες των τοπικών Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης-Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) καθώς εκείνες και οι Δήμοι τους έχουν την ευθύνη για τη δημόσια υγεία σχετικά με θέματα κατανάλωσης πόσιμου νερού.

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ

N. Π. Δ. Ν. 1804/1988
Κάνιγγος 27
106 82, Αθήνα
Τηλ.: 210 38 21 524
210 38 29 266
Fax: 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

ASSOCIATION OF GREEK
CHEMISTS

27 Kaningos Str.
106 82 Athens
Greece
Tel.: ++30 210 38 21 524
++30 210 38 29 266
Fax: ++30 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

Η ρύπανση του εδάφους μετά την απόσυρση των πλημμυρικών υδάτων πρέπει επίσης να ελεγχθεί, όπως και τα αγροτικά προϊόντα προς ανθρώπινη κατανάλωση να ελέγχονται για τυχόν επιβάρυνση τους με περιβαλλοντικούς επιμολυντές για τα επόμενα χρόνια.

Είναι σημαντικό να τονισθεί επίσης, ότι μπορεί να **κινδυνεύει (έμμεσα) μεγαλύτερος αριθμός ζώντων οργανισμών**, καθώς **μέσω των ποταμών η ρύπανση μπορεί να «ταξιδέψει»** και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Οι γεωμορφολογικές αλλαγές που έλαβαν χώρα σε λίγες ημέρες στον Θεσσαλικό κάμπο δεν προκάλεσαν μόνο ανθρώπινες απώλειες και υλικές ζημιές, αλλά διατάραξαν βίαια ένα ήδη επιβαρυσμένο οικοσύστημα και η επιτήρηση για τυχόν μεταφορά της ρύπανσης, για την καταστροφή ευαίσθητων οικοσυστημάτων, αλλά και οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες, πρέπει να είναι συνεχείς το επόμενο διάστημα.

Η διάβρωση των ακτών και η επιμόλυνση των παρακείμενων σε αυτές θαλάσσιων πυθμένων πρέπει να ενεργοποιήσει άμεσες δράσεις για την προστασία τους, την αποκατάσταση της ακτογραμμής και τον έλεγχο για τυχόν αρνητικές επιδράσεις στην θαλάσσια ζωή και στην ιχθυοπαραγωγή.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών ως επίσημος σύμβουλος του κράτους σε θέματα χημείας, θέτει το υψηλής εξειδίκευσης προσωπικό της στη διάθεση της πολιτείας παρέχοντας συμβουλευτικές υπηρεσίες, αλλά και γνωμοδοτήσεις στις περιπτώσεις που της ζητείται και τονίζει, ότι οι εκάστοτε δράσεις πρέπει να δρομολογούνται με μόνο γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας, αλλά και την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της προστασίας της βιοποικιλότητας και είναι υπέρμαχος των δράσεων, που συγκλίνουν με την επίτευξη των στόχων της πράσινης συμφωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.